

УКРАЇНА

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1

тел./факс: (+380 44) 286-82-88, www.cvk.gov.ua

06.05.2016 № 21-18-916

Голові Верховної Ради України
ПАРУБІЮ А.В.

на № _____ від _____

Шановний Андрію Володимировичу!

До Центральної виборчої комісії 21 квітня 2016 року надійшов оголошений на засіданні Верховної Ради України 15 квітня 2016 року запит народного депутата України Левченка Ю.В. щодо призначення проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 206.

Розглянувши вказаний депутатський запит, Центральна виборча комісія зазначає.

Відповідно до пунктів 20, 21 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються, зокрема, організація і порядок діяльності Верховної Ради України та проведення виборів.

Пунктом 1 частини другої та частиною четвертою статті 81 Основного Закону України встановлено, що повноваження народного депутата України припиняються достроково в разі складення повноважень за його особистою заявою. Рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України у випадках, передбачених пунктами 1, 4 частини другої зазначеної статті, приймається Верховною Радою України.

Згідно з частинами першою, другою статті 222 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України "Про Регламент Верховної Ради України" (далі – Регламент), Верховна Рада України розглядає питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України у випадках, передбачених Конституцією України. Верховна Рада України за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, приймає постанову про дострокове припинення повноважень народного депутата України більшістю голосів народних депутатів України від її конституційного складу. Зазначена постанова Верховної Ради України публікується в газеті "Голос України".

Пунктом 1 частини першої статті 4, частиною першою статті 5 Закону України "Про статус народного депутата України" визначено, що повноваження народного депутата України припиняються достроково у разі особистої письмової заяви про складення депутатських повноважень; рішення про

дострокове припинення повноважень народного депутата України відповідно до пунктів 1 – 5 статті 4 вказаного Закону приймається у десятиденний строк за поданням комітету, до компетенції якого входять питання депутатської етики, більшістю від конституційного складу Верховної Ради України.

Відповідно до частин першої, другої, четвертої статті 138 Регламенту постанови та інші акти (резолюції, декларації, звернення, заяви) Верховної Ради України, визначені статтею 46 Регламенту, Верховна Рада приймає більшістю голосів народних депутатів України від її конституційного складу, крім випадків, визначених Конституцією України. Постанови Верховної Ради України приймаються з конкретних питань з метою здійснення її установчої, організаційної, контрольної та інших функцій. Такі постанови Верховної Ради України набувають чинності з дня їх прийняття, якщо інше не передбачено самою постановою. Постанови та інші акти, прийняті Верховною Радою України, підписує та оприлюднює Голова Верховної Ради України.

Таким чином, законодавством України встановлено, що Верховна Рада України своїм рішенням достроково припиняє повноваження народного депутата України у разі складення повноважень за його особистою заявою. Указане рішення набуває чинності з дня його прийняття.

Разом з тим, пунктом 3 частини першої статті 78 Регламенту передбачено, що Голова Верховної Ради України на виконання повноважень, визначених Конституцією України, підписує акти, прийняті Верховною Радою України, чим засвідчує відповідність їх змісту прийнятим рішенням.

Підписані Головою Верховної Ради України постанови та інші акти Верховної Ради України не пізніше наступного дня після їх підписання передаються Апаратом Верховної Ради України для опублікування в газеті "Голос України" та у Відомостях Верховної Ради України (частина друга статті 139 Регламенту).

Таким чином, єдиний документ, який засвідчує рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України – це підписана Головою Верховної Ради України постанова Верховної Ради України.

Однак чинне законодавство України не встановлює припинювальних строків для підписання Головою Верховної Ради України прийнятих Верховною Радою України рішень.

Верховна Рада України 28 січня 2016 року прийняла Постанову № 958-VIII, якою достроково припинено повноваження народного депутата України Атрошенка Владислава Анатолійовича, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 206, у зв'язку з його особистою заявою про складання ним депутатських повноважень.

Утім, указана Постанова Верховної Ради України була підписана Головою Верховної Ради України 17 лютого 2016 року, що підтверджується інформацією, оприлюдненою на офіційному веб-сайті Верховної Ради України у рубриці картка документа – постанови Верховної Ради України "Про

дострокове припинення повноважень народного депутата України Атрошенка В.А."

Зазначена Постанова Верховної Ради України в день її підписання надійшла до Центральної виборчої комісії, а 18 лютого 2016 року була оприлюднена в газеті "Голос України".

Частиною другою статті 3 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" встановлено, що Комісія та її члени зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України, вказаним та іншими законами України.

Відповідно до частини третьої статті 12 зазначеного Закону постанова Центральної виборчої комісії повинна містити, зокрема, встановлені факти та підстави для ухвалення рішення Комісії, а також акти законодавства України, якими керувалася Комісія при прийнятті рішення.

Отже, Центральна виборча комісія зобов'язана приймати рішення виключно у визначені законодавством України порядку і строки на підставі фактів, підтверджених відповідними документами.

Види виборів народних депутатів України, порядок їх призначення, строки проведення регламентовано Законом України "Про вибори народних депутатів України" (далі – Закон).

Так, частиною п'ятою статті 15 та частиною першою статті 106 Закону визначено, що проміжні вибори народного депутата України призначаються Центральною виборчою комісією в порядку, встановленому Законом, у разі дострокового припинення повноважень народного депутата України, обраного в одномандатному виборчому окрузі.

Згідно із частиною шостою статті 16 Закону рішення про призначення проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі приймається Центральною виборчою комісією не пізніше як у десятиденний строк з дня дострокового припинення повноважень народного депутата України, обраного в цьому окрузі.

Таким чином, виходячи з викладених вище положень законодавства України, застосування встановленого частиною шостою статті 16 Закону десятиденного строку для призначення проміжних виборів народного депутата України є можливим лише за умови надходження відповідної постанови Верховної Ради України про дострокове припинення повноважень народного депутата України до Центральної виборчої комісії упродовж указанного строку.

Постанова Верховної Ради України від 28 січня 2016 року № 958-VIII в установленій Законом десятиденний строк (до 7 лютого 2016 року включно) до Центральної виборчої комісії не надійшла.

Указані вище незалежні від Комісії обставини об'єктивно унеможливили прийняття нею рішення про призначення проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 206 упродовж установленого частиною шостою статті 16 Закону десятиденного строку. При цьому законодавство України не визначає будь-яких часових меж для

призначення проміжних виборів у разі надходження постанови Верховної Ради України про дострокове припинення повноважень народного депутата України до Центральної виборчої комісії після закінчення вказаного десятиденного строку.

Викладене вчергове засвідчує недосконалість обраного законодавцем підходу до регулювання відповідних правовідносин та практичну необхідність внесення змін до Закону в частині строків призначення проміжних виборів народного депутата України.

Відповідно до частини першої статті 93 Конституції України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України.

Згідно із частиною першою статті 12 Закону України "Про статус народного депутата України" народний депутат України має право законодавчої ініціативи, яке реалізується у формі внесення до Верховної Ради України, зокрема, законопроекту.

Таким чином, Центральна виборча комісія не є суб'єктом законодавчої ініціативи.

З огляду на практику застосування положень частини шостої статті 16 Закону вважаємо доцільним уніфікувати підходи до регулювання подібних правовідносин, а саме: привести статтю 16 Закону у відповідність зі статтею 105 Закону, якою відлік строку на прийняття Комісією рішення про визнання обраним народним депутатом України наступного за черговістю кандидата в депутати у виборчому списку політичної партії пов'язано із днем отримання Комісією відповідного рішення або копії свідоцтва про смерть народного депутата України, повноваження якого достроково припинено.

З інших питань, порушених у депутатському запиті, зазначаємо, що Комісія ухвалює рішення виключно за результатами розгляду та обговорення питань порядку денного на своєму засіданні (частина перша статті 12 Закону України "Про Центральну виборчу комісію"). При цьому засідання Комісії відповідно до частини першої статті 11 вказаного Закону є основною, але не є єдиною організаційною формою її діяльності. Так, за змістом положень Регламенту Центральної виборчої комісії, затвердженого постановою Комісії від 26 квітня 2005 року № 72, Комісія може проводити також наради. Рішення на таких нарадах Комісією не приймаються (частина шістнадцята статті 10 Регламенту).

З повагою

Голова
Центральної виборчої комісії

М. ОХЕНДОВСЬКИЙ

